

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 297/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. júla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Matúšom Lemešom, Advokátska kancelária, Kuzmányho 29, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 Co 148/2014 z 19. novembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. februára 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len

„sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Co 148/2014 z 19. novembra 2014.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 19 C 96/2012 sa sťažovateľ žalobou podanou 23. októbra 2012 domáhal proti žalovanému ([REDACTED]) vyslovenia neplatnosti bodu 3 uznesenia prijatého na schôdzi vlastníkov bytov 25. apríla 2012, ako aj uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa používania „... *vlastných pravidiel pri rozúčtovaní spotreby tepla...*“, pretože jeho povinnosťou je riadiť sa v tomto smere zákonom č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“) a jeho vykonávacou vyhláškou č. 358/2009 Z. z., ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného na prípravu teplej úžitkovej vody a rozpočítavania množstva dodaného tepla (ďalej len „vyhláška“).

3. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 19 C 96/2012 z 25. novembra 2013 žalobu sťažovateľa zamietol, a to z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie na strane žalovaného pri určovaní neplatnosti uznesenia prijatého vlastníkami bytov, proti ktorým by mala žaloba smerovať, a v súvislosti so zvyškom žalobného petitu z dôvodu absencie autoritatívneho konštatovania orgánom na to príslušným (súdom) o neplatnosti uznesenia vlastníkov bytov, ktoré bolo podkladom pre žalovaného (správcu) na sťažovateľom napádané rozúčtovanie tepla.

4. O odvolaní sťažovateľa proti označenému rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd sťažnosťou napádaným rozsudkom sp. zn. 1 Co 148/2014 z 19. novembra 2014, ktorým rozsudok okresného súdu ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil.

5. Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľ namieta arbitrárnosť rozsudku krajského súdu, a to dôvodu, že podľa jeho názoru sa krajský súd nevysporiadal so všetkými jeho odvolacími námietkami, najmä že nezaujal stanovisko k podľa neho nezákonnému postupu žalovaného (správcu) pri rozúčtovaní spotreby tepla medzi vlastníkov bytov, medzi ktorými sa sťažovateľ cíti byť diskriminovaný z dôvodu, že žalovaný pri tomto rozúčtovaní

mal aplikovať vlastné pravidlá a nepostupoval v súlade so zákonom o tepelnej energetike a s jeho vykonávacou vyhláškou. Sťažovateľ „... mal za to, že žalovaný nemohol vykonávať rozpočítavanie podľa odlišných pravidiel, ako ich ustanovuje Vyhláška, a to ani v prípade, ak by tieto odlišné pravidla boli schválené dohodou vlastníkov“.

6. Sťažovateľ tiež namietal, že keďže zákon o tepelnej energetike neumožňuje koncovému odberateľovi tepla (spotrebiteľovi), aby si sám určil pravidlá vyúčtovania jeho spotreby, ale v tomto smere iba striktne odkazuje na vykonávaciu vyhlášku, ktorá však túto možnosť spotrebiteľovi dáva, keď v § 7 ods. 10 uvádza, že „Ak sa vlastníci bytov a nebytových priestorov dohodnú podľa osobitného predpisu inak, rozpočítavanie množstva dodaného tepla na vykurovanie podľa odsekov 1 až 9 sa neuplatňuje.“, tak z uvedeného dôvodu považuje a aj v čase konania tak pred okresným súdom, ako aj pred krajským súdom považoval citované ustanovenie vyhlášky za nesúladne so zákonom o tepelnej energetike, avšak na túto jeho námietku súdy nereagovali a konanie neprerušili pre účely predloženia veci ústavnému súdu na konanie o súlade uvedených právnych predpisov, pričom tento svoj postup krajský súd v sťažnosťou napadnutom rozsudku žiadnym spôsobom nevysvetlil.

7. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd sťažovateľa - [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bolo porušené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. 1 Co/148/2014-78 zo dňa 19.11.2014 a konaním, ktoré mu predchádzalo.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. 1 Co/148/2014-78 zo dňa 19.11.2014 a vracia vec na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], primerané finančné zadostučinenie

v sume 2.000 Eur, ktoré je mu Krajský súd v Košiciach povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa, JUDr. Matúša Lemeša, advokáta, so sídlom Kuzmányho 29,040 01 Košice, č. účtu:

Krajský súd v Košiciach je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 296,44 Eur do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. Matúša Lemeša, advokáta, so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, č. účtu: ... “

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. V súvislosti so sťažovateľom napádaným rozsudkom krajského súdu ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné v prvom rade pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

11. Krajský súd svoj rozsudok odôvodnil takto:

«Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné a náležité zistenie skutkového stavu, svoje rozhodnutie založil na skutkových zisteniach, ktoré z tohto dokazovania vyplynuli, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O. s. p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil.

Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Navrhovateľ v odvolaní iba opakuje skutočnosti, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvého stupňa a ktoré súd prvého stupňa zohľadnil pri rozhodovaní vo veci samej. Námietky navrhovateľa nie sú preto spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

K odvolacím námitkám odvolací súd uvádza nasledovné.

Správne súd prvého stupňa uzavrel, že pokiaľ sa navrhovateľ v konaní domáhal vyslovenia neplatnosti uznesenia schôdze vlastníkov bytov konanej dňa 25.4.2012, návrh z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane odporcu, neobstojí.

Aj keď z textu zákona č. 182/1993 Z. z., a to z ustanovenia § 14 priamo nevyplýva, kto má byť pasívne legitimovaným pri rozhodovaní o neplatnosti uznesenia zhromaždenia vlastníkov bytov a nebytových priestorov, z povahy tohto nároku vyplýva, že ide o spor medzi jednotlivými vlastními bytov a nebytových priestorov a nie medzi vlastníkom a správcom. Pasívne legitimovaní v konaní o neplatnosť uznesení vlastníkov bytov a nebytových priestorov sú preto všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov, ktorí sú oprávnení hlasovať na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov, nakoľko sa jedná o nerozdielne spoločenstvo účastníkov sporu.

Správne preto súd prvého stupňa uzavrel, že pasívne legitimovaným v prípade takejto žaloby o neplatnosť uznesenia prijatého zhromaždením vlastníkov bytov a nebytových priestorov sú ostatní vlastníci bytov a spoluvlastníci nebytových priestorov, avšak nie správca.

Vecne správne rozhodol súd prvého stupňa aj o nároku navrhovateľa v zostávajúcej časti, ktorým sa domáhal uloženia zákazu odporcovi používať vlastné pravidlá pri rozúčtovaní spotreby tepla, pokiaľ žalobu zamietol.

K dôvodom uvedeným súdom prvého stupňa, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje navyše je potrebné uviesť, že navrhovateľom naformulovaný petit žalobného návrhu v tejto časti je nevykonateľný, čo zakladá taktiež dôvod pre zamietnutie žaloby.

Petit návrhu v tejto časti je totiž koncipovaný všeobecne, bez uvedenia, čoho konkrétne sa má zákaz uložený súdom vo vzťahu k odporcovi týkať, teda „používanie akých vlastných pravidiel pri rozúčtovaní spotreby tepla“ má byť zo strany súdu zakázané.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok vrátane výroku o trovách konania podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny.»

12. Z rozhodnutia krajského súdu v spojení s jemu predchádzajúcim rozhodnutím okresného súdu, s odôvodnením ktorého sa krajský súd v celom rozsahu identifikoval, vyplýva, že jeho východiskovou premisou pre zamietnutie žaloby sťažovateľa bol v prvom

rade nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného pre konanie o neplatnosť uznesenia vlastníkov bytov v bytovom dome a následne na uvedené nadväzujúca absencia autoritatívneho rozhodnutia orgánu verejnej moci (súdu) o neplatnosti uznesenia vlastníkov bytov, na podklade ktorého žalovaný uskutočnil rozúčtovanie nákladov za spotrebované teplo, ktoré sťažovateľ spochybnil. Krajský súd navyše k uvedeným dôvodom doplnil, že žalobný petit naformulovaný sťažovateľom bol nevykonateľný.

13. Z príloh sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa žalobným petitom v prvom rade domáhal vyslovenia neplatnosti uznesenia, ktorým si vlastníci bytov využijúc im vyhláškou dané zmocnenie upravili, resp. sa dohodli na vlastných pravidlách rozúčtovania nákladov za spotrebované teplo, a následne v prepojení s týmto nárokom sa sťažovateľ domáhal, aby okresný súd „zakázal“ žalovanému (správcovi) aplikovať na rozúčtovanie nákladov za teplo „*vlastné pravidlá*“ odlišné od tých, ktoré stanovil zákonodarca v zákone o tepelnej energetike a v jeho vykonávacej vyhláške.

14. V uvedených súvislostiach ústavný súd konštatuje ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu, podľa ktorých žalovaný, ktorý mal v danom prípade postavenie správcu bytového domu na základe zmocnenia udeleného mu vlastníckmi bytov v bytovom dome, nebol a ako správca ani nemohol byť účastný pri prijímaní žalobou napádaného uznesenia, na prijatie ktorého boli oprávnení iba a výhradne vlastníci bytov v bytovom dome, preto žalovaný (správca) ani nemohol byť pasívne legitimovaný v konaní o neplatnosť tohto uznesenia.

15. V nadväznosti na to, že okresný súd (a stotožniac sa s ním aj krajský súd) z dôvodu konštatovanej absencie pasívnej legitímácie na strane žalovaného nevyslovil neplatnosť dotknutého uznesenia vlastníkov bytov o ich individuálnej úprave pravidiel rozúčtovania nákladov za spotrebu tepla v ich bytovom dome, okresný súd ani nemohol uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa jeho aplikácie, resp. zakázať mu jeho aplikáciu, samozrejme, iba za predpokladu vytušenia práve takéhoto obsahu žalobného petitu sťažovateľa. Inými slovami, iba za predpokladu, že by sa vzhľadom na celkový kontext

žaloby bolo možné domnievať, že sťažovateľ sa žalobným petitom vlastne mienil domáhať, aby bolo žalovanému „zakázané“ aplikovať dotknuté uznesenie vlastníkov bytov, a teda že pod „*vlastnými pravidlami*“ žalovaného pri rozúčtovaní nákladov za teplo si sťažovateľ v skutočnosti predstavoval práve toto uznesenie vlastníkov bytov, by bolo možné konštatovať, že predpokladom pre takéto rozhodnutie by muselo byť v prvom rade rozhodnutie o neplatnosti tohto uznesenia vlastníkov bytov, ktoré však v tomto prípade absentovalo, a preto okresný súd žalobu zamietol. Krajský súd však navyše ústavne akceptovateľným spôsobom podotkol, že v časti žalobného petitu, ktorou sa sťažovateľ domáhal uložiť zákaz žalovanému aplikovať pri rozúčtovaní tepla „*vlastné pravidlá*“, je tento petit nevykonateľný. S uvedeným záverom sa možno stotožniť, pretože sťažovateľ v skutočnosti bližšie nešpecifikoval, čo má pod týmito „*vlastnými pravidlami*“ žalovaného vlastne na mysli, t. j. tieto „*vlastné pravidlá*“ bližšie neidentifikoval (napr. neuviedol, či by malo ísť napr. o pravidlá obsiahnuté v nejakom konkrétnom internom predpise žalovaného správcu alebo v jeho smernici alebo, tak ako sa možno len domnievať, malo ísť o „*vlastné pravidlá*“ obsiahnuté v dotknutom uznesení vlastníkov bytov), takže z tohto hľadiska bol žalobný petit v skutku nevykonateľný a nevykonateľný.

16. Okrem uvedeného ústavný súd podotýka, že ako neústavný nemožno kvalifikovať ani postup krajského súdu, ktorý nevyhovelo návrhu sťažovateľa predložiť vec ústavnému súdu na konanie o súlade zákona o tepelnej energetike s jeho vykonávacou vyhláškou, pretože, tak ako to vyplýva z § 109 ods. 1 písm. b) OSP, „Súd konanie preruší ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska“, všeobecný súd tak neučiní na návrh účastníka, vyhovie ktorému nie je nárokovateľné, ale všeobecný súd tak učiní až vtedy, keď sám dospeje k presvedčeniu o nutnosti takéhoto postupu.

17. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že závery krajského súdu v napádanom rozsudku sp. zn. 1 Co 148/2014 z 19. novembra 2014 sú ústavne udržateľné

a podľa ústavného súdu im nemožno vyčítať rozporuplnosť, svojvoľnosť a neodôvodnenosť, ktoré by mali za následok arbitrárnosť napadnutého rozsudku krajského súdu, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

18. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03). O arbitrárnosti a svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

19. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ako aj rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania sú viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto nárokoch sťažovateľa už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2015